

Tema 9.- Os xéneros e subxéneros II

Comedia

O xénero cómico é, talvez, o máis vello da historia do cinema e un dos que perduraron a modas, tendencias e estilos. A súa función é a de divertir ou facer rir aos espectadores por medio dunha trama con enredos e conflitos diversos, personaxes singulares, diálogos enxeñosos e finais compracentes. O tratamento adoita ser amable e optimista, aínda que existen infinidade de comedias que basean a súa comicidade, precisamente, en destacar os aspectos máis negros e escuros do ser humano.

Dentro da comedia, existen infinidade de subxéneros con características e trazos definitorios completamente distintos. Dende a comedia dramática, onde o humor está mitigado por conflitos con tratamento realista, á comedia clásica americana, a comedia musical, a screwball comedy, etc. sobre todo en formas como a comedia musical e a comedia sofisticada ou alta comedia.

Unha parte fundamental da comedia configúranos os **actores**: sen cómicos non existiría comedia. De feito, moitos destes filmes funcionan grazas ao carisma dos actores e á súa capacidade para chegar ao público. A seriedade de **Buster Keaton**, o humor histriónico de **Jim Carrey** ou **Bob Hope**, a intelixencia de **Woody Allen** ou **Roberto Benigni**, a serenidade de **Jack Lemmon** ou **Cary Grant**, a xenialidade dos irmáns Marx ou **Charles Chaplin**, etc.

Da mesma maneira, tamén existen **directores** que sentaron cátedra dentro do mundo da comedia. Un bo director de comedia ten a capacidade de impregnar o seu estilo en cada un dos fotogramas, de dotar ás súas películas dunha comicidade reconecible, dun estilo que logra que os espectadores digamos que se trata dunha película dunha personalidade cinematográfica determinada. Dende as comedias elegantes e sofisticadas de **Ernst Lubitsch**, as historias morais de **Frank Capra**, o cinema tolo de **Frank Tashlin**, a acidez de **Billy Wilder**, a intelixencia de **Woody Allen** ou a tolemia dos **irmáns Farrelly**.

Falar de comedia implica referirnos a unha inmensa cantidade de estilos e tendencias que requirirían de todo o espazo que dispoñemos para ser tratadas cun mínimo de rigor. Talvez por iso, e sen ánimo de ser exhaustivos, tentaremos describir brevemente algúns dos principais estilos de comedia que puidemos ver ao longo da historia do cinema.

Comedia Muda

O cinema de comedia realizado durante a época do silente ten as súas propias características. Aínda que xa falamos cumpridamente del nos primeiros temas, non está de máis lembrar que este cinema caracterizábase por contar con unha serie de cómicos (**Charles Chaplin**, **Buster Keaton**, **Harold Lloyd**...) cunha personalidade moi ben definida e que actuaban sempre baixo uns parámetros argumentais distintos. Aínda que desta época existen algunhas longametraxes, a maioría dos produtos realizáronse en formato curto.

Comedia Romántica

O seu argumento adoita estar articulado a partir dunha serie de enredos amorosos que, en todas as ocasións, acaban ben. Aínda que cada director dotou á comedia romántica dun estilo propio, o certo é que este xénero tivo o seu gran apoxeo entre os anos trinta e os corenta. Hoxe en día, este estilo de comedia séguese practicando con gran éxito como demostran as recadacións de títulos como **Cando Harry atopou a Sally** ou **Elizabethtown**.

Comedia Dramática

Serían todas aquelas películas que teñen un contido agridoce, cuxa función é facernos rir pero, á vez, facernos reflexionar sobre os nosos pequenos dramas cotiáns. Son películas que adoitan contar cun contido social e con algunhas doses de denuncia. O realizador norteamericano **Billy Wilder** foi un dos grandes cultivadores do xénero.

Comedia Intelectual

Sería aquela que apela ao humor a través de argumentos que buscan a complicidade dos espectadores a través dun humor intelixente e elaborado. Os seus gags, máis que a risa, adoitan provocar o sorriso. Adoitan ser títulos bastante elaborados tanto a nivel argumental como desde o punto de vista da posta en escena. Os directores que traballan dentro deste xénero adoitan ter o recoñecemento da crítica e os festivais internacionais. Algúns nomes serían **Woody Allen**, **Jacques Tati** ou **Nani Moretti**.

Comedia Burlesca

Está baseada en continuos gags que son os que enlazan a narración. En moitas ocasións estas cintas carecen dun argumento claro e desenvólvense só en función dos elementos cómicos e a capacidade do director para articular a comedia. Dentro deste xénero tamén houbo actores que se converteron en referentes do xénero cómico: Os **Irmáns Marx**, **Bob Hope**, **Louis de Funès**, **Jim Carrey**, **Leslie Nielsen**, serían algúns nomes representativos deste estilo de comedia.

Comedia Xuvenil

Este subxénero, nacido a finais dos setenta, tivo o seu gran apoxeo durante os oitenta. Son películas protagonizadas por novos estudantes onde o sexo, o sal groso e o humor fácil son as notas dominantes. A pesar das críticas que, por regra xeral, recibiron, dentro delas hai excelentes películas como **Desenfreo á americana** ou **O desquite dos novatos**. O éxito a finais dos noventa de **American Pie** revitalizou o xénero.

Comedia Paródica

A súa intención é provocar a gargallada a través dunha clara crítica á realidade social dende o punto de vista da parodia e a ironía. Este xénero funciona moi ben como forma de censurar todo aquilo que non funciona e serve, en gran medida, para espertar a conciencia dos espectadores. En España, **Luís García Berlanga** cultivou a parodia con gran acerto e soubo retratar os males endémicos da nosa sociedade a través do sorriso.

Comedia Popular

Este é, sen dúbida, o xénero máis exitoso e transitado dentro do cinema cómico. A comedia popular varía en función de cada país e cada realidade social, xa que se basea no humor popular e nos gags de carácter local. Estas películas, que adoitan ser grandes éxitos comerciais, son moi difíciles de exportar xa que buscan a comicidade a través de situacións difíciles de entender noutros ámbitos culturais. A comedia popular existe desde a invención do cinema e a súa presenza foi constante durante os máis de cen anos de historia do medio. Falar de comedia popular implicaría encher páxinas e páxinas de información e datos; esta é, dalgunha maneira, a esencia do éxito popular do cinematógrafo.

Drama

O drama é a esencia da arte cinematográfica. Case todos os títulos míticos, dende **Foixe co vento** ata **Titanic**, englobáanse dentro deste xénero que é un auténtico caixón de xastre e sobre o que é moi difícil establecer nexos en común: case todas as películas levan un drama implícito, practicamente a maioría de historias, sexan comedias ou títulos de terror, tratan as cuestións decisivas como o amor, os ciumes, o desamor, a necesidade de agarimo, a experiencia da paternidade ou maternidade, a dor, etc. A diferenza entre un xénero como a comedia e, por exemplo, o drama estriba no tratamento: mentres un segue un

paradigma realista e máis amable, falamos de comedia; se, pola contra, sublíñase a impotencia do ser humano fronte ao conflito, estamos a falar de drama en estado puro.

Como xénero cinematográfico, o drama expón conflitos entre os principais personaxes da narración fílmica provocando unha resposta emotiva no espectador, conmovendo a este, debido a que interpela á súa sensibilidade. Os problemas dos personaxes están relacionados coa paixón ou problemas interiores. A temática deste tipo de películas é diversa, pero o seu eixo principal é o amor. Cando isto último é esaxerado dabondo, o drama coñécese como **melodrama**: nel, os personaxes quedan limitados ao carácter simplista de bos ou malos. A maioría das películas promoven a moralidade como eixo central e, por iso, teñen unha dimensión didáctica acusada. A presenza da música e a fotografía acentúan a credibilidade da obra.

É importante diferenciar entre drama e melodrama. Mentres os dramas adoitan tocar a fibra sensible dos espectadores, narran visións realistas da vida cotiá nas que o infortunio é un dos grandes protagonistas, aínda que sempre se deixa unha porta á esperanza; melodramas son todas aquelas películas cuxo final é trágico e non deixa concesión aos espectadores.

A traxedia, a dor, o azar, a moral, etc. son elementos que participan de forma directa dentro destas longametraxes pensadas, precisamente, para facer sufrir aos espectadores da forma máis descarnada posible. Nestas películas as emocións están a flor de pel e sempre subxace un fondo de pesimismo existencial que articula a narración.

Moitos dramas están baseados ou son adaptacións de obras da literatura universal. Dentro das novelas, os directores atopan un material perfecto para articular as súas historias e poñelas ao servizo dos espectadores.

Dentro dos dramas habemos de diferenciar os coñecidos como **dramas sociais**. Estas películas céntranse na realidade e nárrana con toda a crueza posible. Por regra xeral, pretenden denunciar un problema social tratado dende o punto de vista dos personaxes. Os precursores deste tipo de drama foron os directores que, a finais da Segunda Guerra Mundial, crearon o melodrama italiano ou neorealismo italiano onde, da forma máis naturalista posible, mostrábensenos os efectos da guerra sobre a poboación. Algúns dos seus directores máis destacados foron **Luchino Visconti**, **Roberto Rossellini** ou **Vittorio De Sica**.

Unha parte moi importante dos dramas é, precisamente, a música. A través dela canalízanse as emocións dos espectadores e lógrase ofrecer un contrapunto ás imaxes que aparecen na pantalla. Un bo drama é indisoluble á súa banda sonora, ao contrapunto musical que acompaña á acción.

Cine Policiáco

Este é outro dos xéneros por excelencia de Hollywood. Aínda que tivo a súa época de apoxeo entre os anos trinta e sesenta, o certo é que na actualidade, e baixo o nome de thriller, segue conservando a súa hexemonía no mercado do cinema.

As películas policíacas adoitan ter, como xénero, unha serie de características: os personaxes adoitan ser estereotipados; son historias dramáticas nas que a morte ou a violencia mortal teñen un protagonismo importante no desenvolvemento do tema; os conflitos e a criminalidade veñen determinados por un contexto social; os personaxes sitúanse ou diante ou á marxe da lei, aínda que non sempre coinciden legalidade e moralidade nas súas condutas; a acción narrada adoita ser contemporánea e sitúase preferentemente en espazos urbanos; os diálogos son cortantes, moi “cinematográficos” e frecuentemente cónicos; etc.

Un dos trazos máis sobresalientes deste cinema é a densidade narrativa: nas películas policíacas suceden con rapidez unha serie de feitos, en boa parte imprevisibles e de casualidade difusa, e fano cunha concisión relevante. Precisamente na fascinación que exercen os personaxes e as historias radica a súa capacidade para ser aceptados con moi poucos elementos e, ao mesmo tempo, deixar entrever todo un mundo apaixonante detrás deles.

Outra das características do cinema negro é o uso do flash-back, a voz en off do protagonista e uns finais que adoitan experimentar a resolución insatisfactoria dos conflitos (pesimismo, morte como destino liberador); protagonistas que representan seres humanos no límite (heroes, viláns, ambiciosos, etc.), solitarios, desconfiados, non amosan os seus sentimentos, escépticos, irónicos; presenza da chamada muller fatal, capaz de dominar ao protagonista polo seu atractivo sexual e cuns fins inconfesados, intelixente, ambiciosa, calculadora; espazos urbanos, principalmente na noite, clubs nocturnos, fábricas abandonadas, etc. (Chicago, Los Ángeles e San Francisco, principalmente); etc.

A película que dá inicio ao cinema policíaco é **A lei do hampa** (1927) de Josef Von Sternberg. Nun principio estas películas estaban protagonizadas, na súa gran maioría, por delincuentes míticos ou polos policías que lles daban caza. A partir da estrea de **O falcón maltés** (1941), aparece a figura do detective privado e, con el, ese aire de pesimismo fatalista que caracterizará a todas estas películas.

O cinema policíaco, ao principio, tivo unha connotación crítica e analítica e durante moitos anos non espertou o interese da industria cinematográfica. Os cambios na forma de pensar da industria nas dúas últimas décadas resolveron esta disputa académica. Os directores agora deciden realizar películas que son aclamadas por crítica e público, como se pode constatar cos éxitos de **O Padríño** ou os filmes de **Martin Scorsese** e **Quentin Tarantino**.

As películas orixinais do xénero caracterizábanse por unha iluminación tenebrosa en claroscuro, escenas nocturnas ás veces por rúas de pavimento húmido e esvaradío, o uso de sombras, etc. **Heat** ou **Reservoir Dogs** conseguiron alcanzar estes mesmos efectos expresivos grazas a unha iluminación, unha música e unha escenografía especiais.

Thriller

Na actualidade o cinema negro coñécese baixo a denominación de thriller ou cinema de suspense. Estas películas abordan sucesos criminais ou que entrañan ameazas de morte, aínda que estes quedan en segundo plano fronte ao mecanismo narrativo que fai da participación do espectador e de diversas hipóteses sobre os interrogantes expostos o motivo espectacular. Os personaxes son investigadores (policías, detectives privados, axentes secretos, xornalistas ou simples afeccionados) e falsos culpables, criminais, axentes inimigos, etc., pero, en ningún caso, teñen relación co crime organizado. O thriller diferénciase do cinema policíaco estándar pola preocupación que ten pola trama policíaca, así como pola psicoloxía dos personaxes, características que acaban ocultando o contexto social do mundo do crime. Mentres o cinema de suspense vertebra os seus relatos a través da personalidade singular dos protagonistas, no cinema policíaco estes son tipos representativos dunha sociedade e unha época concretas.

O grande mestre do cinema de suspense é o británico **Alfred Hitchcock**, o home que mellor soubo manexar os mecanismos da intriga e ofrecer produtos impecables e cargados de dobres e triplos sentidos. O éxito da película **O silencio dos cordeiros** revitalizou o xénero e outorgou un papel estelar á figura do asasino psicópata: un ser de extrema intelixencia e maldade quen de cometer con total sangue frío todo tipo de crimes e tropelías.

Cine Documental

O cinema documental é o primeiro que apareceu na historia do cinematógrafo. Cando os irmáns Lumière rodaron aos obreiros á saída da súa fábrica, sen pretendelo estaban a facer un documental onde se reflectía a realidade. Isto é precisamente a realidade: a filmación da realidade ou a representación da mesma.

Aínda que poida parecer o contrario, o cinema documental non é en absoluto obxectivo: tras as imaxes está a visión subxectiva dun autor que, en función dos seus criterios e ideoloxía, decide que é o que se amosa e que non. A realidade nunca pode ser mostrada como tal: nos documentais só vemos aquilo que o realizador decidiu amosar que, tamizado polo filtro da montaxe e a música, pódenos proporcionar unha determinada percepción ou outra moi distinta. Un documental pode ser crítico, irónico, dialéctico, didáctico, propagandístico, etc. A modo de exemplo diremos que os documentais que se realizaban durante os conflitos bélicos amosaban unha realidade completamente diferente en función do bando no que era mostrado.

Aínda que os documentais tiveron unha época dourada nos anos do cinema mudo, a súa evolución foi constante ao longo dos anos. Dende as películas ambientadas en contendas bélicas, pasando polos documentais sobre natureza ou sobre aspectos relacionados coa nosa sociedade, o documental sempre foi un xénero que gozou da aceptación dos espectadores. Hoxe en día son moitos os documentais que chegan ata as nosas pantallas e que gozan do favor da crítica e o público.

Dentro do cinema documental existen estilos que teñen as súas propias características e utilizan diferentes recursos narrativos. Comentemos brevemente os máis destacados.

Reportaxe

Adoitan ser produtos descritivos cuxa máxima finalidade é mostrar a realidade sen ningún tipo de subxectividade nin punto de vista ideolóxico. A súa característica é a inmediatez e adoitan ser de carácter descritivo. Tratan un tema e fano coa finalidade de informar os espectadores.

Turístico

Céntrase en mostrar determinadas realidades xeográficas ou naturais co fin de promocionar ou destacar as excelencias dunha determinada zona xeográfica. O seu uso adoita ser basicamente promocional.

Técnico-científico

Pretenden explicar conceptos científicos dende un punto de vista gráfico e tentando deixar claro os conceptos tratados. Teñen unha clara orientación didáctica.

Natureza

Móstrannos as realidades naturais dende un punto de vista que nós nunca poderíamos captar cos nosos ollos. Dentro dos documentais naturais, é importante salientar os dedicados a animais. O francés **Jacques Cousteau** foi un dos máis grandes especialistas deste estilo documental. A aparición de novos formatos como o Imax propiciou que estes documentais sufrisen un rexurdimento enorme.

Didáctico

Son documentais pensados para o ensino. Aínda que todo documental, por definición, ten un compoñente didáctico moi importante, no caso dos que son exclusivamente didácticos esta finalidade é a súa máxima prioridade. A súa utilización acóutase a ámbitos educativos, e pretende ofrecer aos espectadores a información dunha forma visual e de fácil comprensión.

Filme-Track

Sería o cinema propagandístico. Aínda que hoxe en día este xénero non se estila demasiado, o certo é que nos períodos bélicos foi unha arma moi utilizada polos gobernos que serviu para limpar cabezas, crear patriotas e ofrecer unha visión distorsionada dos acontecementos. Durante a Guerra Civil Española, a Segunda Guerra Mundial ou as diferentes ditaduras militares que existiron na recente historia mundial, o documental propagandístico tivo unha presenza constante e hexemónica. Aínda que puidese parecer o contrario, dentro deste xénero existen películas dunha calidade incuestionable que nos explican acontecementos que son, dende o punto de vista moral, absolutamente abominables.

Documental artístico

Serían aquelas películas que, a pesar de amosar a realidade, tentan xogar coa linguaxe cinematográfica e cos límites entre a realidade e a ficción. Sería o caso das películas do ruso **Dziga Vertov** e o seu *Kine-Pravda* ou do Cinéma Vérité de **Michel Brault** ou **Robert Drew**. No noso país, cineastas como José Luis Guerín ou Joaquín Jordà practican o documental artístico con bastante fortuna.

Documental de denuncia

Estas películas utilizan a imaxe real para mostrar e censurar unha realidade que non lles gusta e que, segundo o seu punto de vista, ha de ser coñecida polos espectadores. Nos últimos anos estas películas están a lograr, grazas aos éxitos do norteamericano **Michael Moore**, un gran apoxeo e a posibilidade, hai uns anos impensable, de coarse nas grandes salas cinematográficas. Outro dos cineastas a destacar neste subxénero é o tamén estadounidense **Morgan Spurlock**.

Mondo

Citaremos, a modo de curiosidade, este singular xénero dentro do documental xa que amosa os límites aos que pode chegar o home cunha cámara. O mondo naceu en Italia durante os anos sesenta e a súa máxima prioridade era mostrar as aberracións e atrocidades ás que era capaz de chegar o ser humano. A degradación moral era amosada sen ningún pudor aos espectadores ávidos de morbo e de sensacións fortes. Afortunadamente este tipo de documentais xa desapareceron das carteleiras.

Cinema Histórico

A verdade é que resulta moi difícil catalogar este xénero, xa que a maioría das producións, sexan do xénero que sexan, necesariamente pasan por explicar períodos históricos. Así, dende o nacemento do cinema, a historia e os seus acontecementos máis significativos, heróicos, curiosos ou anecdóticos formaron parte dos guións e argumentos das máis prestixiosas e famosas películas. O cinema histórico foi empregado en películas clásicas, en producións para a manipulación informativa e a educación do pobo en épocas ditatoriais, para as máis grandes e famosas superproducións de Hollywood ou en películas de carácter artístico que pretendían utilizar a historia como elemento para reflexionar sobre o presente.

Aínda que pareza paradoxal, no cinema histórico non sempre existe un rigor histórico contrastado; moi ao contrario, estas películas adoitan manipular e transformar a historia para adaptala aos intereses narrativos ou para acadar con ela filmes espectaculares e atractivos. Noutros casos este xénero pretende representar as circunstancias deses fabulosos fitos históricos co máximo realismo, permitindo desta maneira a formación e a educación histórica a través do entretemento. Con todo, estas intencións case nunca se poden lograr, xa que representar con realismo a historia resta espectacularidade e dinamismo á película. Ademais, non sabemos o que sucedía na historia xa que, como é obvio, non estabamos aí.

Definir o cinema histórico supón un problema que numerosos expertos debateron moitísimas veces, poderíase clasificar como un subxénero na maioría dos casos, e ás veces un xénero en si mesmo, onde a historia cobra protagonismo sobre outras cuestións como o drama ou a acción. Con todo nunha gran maioría dos casos serán dramas históricos, acción histórica... Doutra banda a referencia histórica trata feitos que aconteceron á humanidade no pasado, por tanto deberíanse excluír aqueles temas que tratan

temas que non son tratados pola ciencia histórica. Con todo, todas estas cuestións están en debate, e non existe unha definición exacta ou oficial.

Así, dentro do chamado cinema histórico, podemos atopar varias tendencias. Vexámolas brevemente.

Acontecementos históricos

Recrean determinados períodos e acontecementos que foron fundamentais no desenvolvemento da historia da humanidade. Dende a prehistoria, ata a invención do cinematógrafo, calquera película ambientada nunha época pretérita e que se centre en recrear a vida da época ou narre un acontecemento real e documentado, entraría dentro deste xénero.

Relixioso

Adoitan ser recreacións de pasaxes bíblicas ou doutras relixións. Partindo da base de que a relixión musulmá non permite representar en imaxes aos seus profetas, este tipo de cinema acoútase practicamente á cultura cristiá, aínda que tamén hai films sobre hinduismo, budismo, etc.

Mitos e lendas

Aínda que non é historia propiamente dita, si recrean determinadas lendas inscritas dentro dun período histórico determinado. Sería o exemplo das epopeas gregas e romanas sobre deuses e heroes.

Novelas históricas

Serían aquelas películas baseadas en novelas que teñen aos acontecementos históricos como eixo principal da acción. Adoitan ser títulos de época onde o detalle na recreación e a fidelidade é a principal característica.

Cinema Social

Aínda que só hai uns anos que se fala dun cinema social, o certo é que este xénero sempre estivo presente nas carteleiras. O cinema social non naceu con **Ken Loach** ou **Fernando León de Aranoa**, senón que desde sempre existiron películas que se centraron en tratar os conflitos e problemas sociais coa finalidade de facer reflexionar aos espectadores. Evidentemente, o cinema social está moi acoutado a unha época determinada xa que nos fala de cuestións que afectan a unha realidade moi concreta. Desta maneira o gran problema do cinema social é que, se non trata temas moi xenéricos, corre o risco de quedar desfasado en poucos anos.

Resulta difícil catalogar o cinema social xa que o cinema, ata nas súas correntes e xéneros máis presumiblemente afastados do ámbito social, (poñamos, por caso, o de ciencia-ficción, ou o de aventuras) créase e transmítese en función da sociedade na que vivimos. É dicir, toda película móstranos unha realidade fílmica (que é a época na que se ambienta a película e pode ser pasada, presente ou futura) e unha realidade de rodaxe (o momento no que se roda a película) que determinará sempre as súas características e formulacións narrativas e creativas. O cinema sempre ten un compoñente social que, de forma explícita ou implícita, maniféstase.

A pesar de todo o devandito, o certo é que existe un cinema social coas súas propias propostas argumentais e as súas características distintivas. Falamos de cinema social para referirnos a aquel no que se enmarcan aquelas películas nas cales se potencia, como eixo central da súa elaboración, a pretensión de reflectir a realidade existencial de persoas e/ou colectivos desfavorecidos nalgún sentido e, en consecuencia, vítimas dunhas estruturas de repartición e funcionamento relativamente inxustas. En definitiva: todo aquel que nos mostra os problemas da nosa realidade social dende un punto de vista directo, realista e sen demasiadas trampulladas.

Baixo esta definición, enseguida entendemos que o xénero é tan vello como o propio cinematógrafo: dende os seus inicios, o medio tivo un interese en proxectar a súa mirada sobre as realidades máis sangrentas dun mundo no que adoita faltar a xustiza.

Baixo esta premisa, non é fácil facer unha selección de títulos que se engloban dentro do cinema social. Para facilitar a tarefa, diremos que estas películas tratan temas, dende un punto de vista crítico, tales como a pobreza, o desemprego, a fame e a miseria, a situación do terceiro mundo, a delincuencia, os abusos, a droga, o racismo, os problemas da mocidade, etc. É dicir unha crítica á nosa sociedade describindo aquilo que non funciona.

O cinema social adoita ser contemporáneo, as historias que trata son amargas, duras, a súa posta en escena non é excesivamente elaborada: no cinema social importa máis o que se explica que como se explica. Os personaxes adoitan ser complexos e cun forte substrato psicolóxico, resultando moi atractivos para o espectador. En canto aos guións, as historias son duras, sen concesións e acostuman ter un final agridoce: os personaxes do cinema social só logran vitorias parciais ou nimias, pequenos triunfos que lles permiten, como moito, seguir adiante pero, en ningún caso, cambiar o estado global das cousas.

AFONDANDO

30 títulos imprescindibles da Comedia

O maquinista da Xeral (1927, Buster Keaton)
 Tempos modernos (1935, Charles Chaplin)
 Unha noite na ópera (1935, Sam Wood)
 Un día nas carreiras (1937, Sam Wood)
 A fera da miña nena (1938, Howard Hawks)
 Sucedeu unha noite (1938, Frank Capra)
 O Gran Ditador (1940, Charles Chaplin)
 Lúa nova (1940, Howard Hawks)
 O bazar das sorpresas (1940, Ernst Lubitsch)
 As viaxes de Sullivan (1941, Preston Sturges)
 Ser ou non ser (1942, Ernst Lubitsch)
 A costela de Adán (1949, George Cukor)
 O quinteto da morte (1955, Alexander Mackendrick)
 Rufufú (1958, Mario Monicelli)
 O meu tío (1958, Jaques Tati)
 Con saias e a rachar (1959, Billy Wilder)
 O apartamento (1960, Billy Wilder)
 Plácido (1961, Luís García Berlanga)
 Atraco a las 3 (1962, José María Forqué)
 O profesor chiflado (1963, Jerry Lewis)
 A pantera rosa (1964, Blake Edwards)
 O guateque (1968, Blake Edwards)
 Annie Hall (1977, Woody Allen)
 A vida de Brian (1979, Terry Jones)
 Cando Harry atopou a Sally (1988, Rob Reiner)
 Mujeres al borde de un ataque de nervios (1988, Pedro Almodóvar)
 Delitos e faltas (1989, Woody Allen)
 A guerra dos Rose (1989, Danni de Vito)
 Atrapado no tempo (1993, Harold Ramis)
 Algo pasa con Mary (1988, Peter e Robert Farrelly)

30 títulos imprescindibles do Drama

Avaricia (1925, Erich Von Stroheim)

O sétimo ceo (1927, Franz Borzage)
O anxo azul (1930, Josef von Sternberg)
Cumes borrascosas (1939, William Wyler)
Foise co vento (1939, Victor Fleming)
A ponte de Waterloo (1940, Mervyn Leroy)
Cidadán Kane (1941, Orson Welles)
Casabranca (1942, Michael Curtiz)
O cuarto mandamento (1942, Orson Welles)
Alma en suplicio (1945, Michael Curtiz)
Que o ceo a xulgue (1945, John M. Stahl)
Días sen pegada (1945, Billy Wilder)
Ladrón de bicicletas (1948, Vittorio de Sica)
Arroz amargo (1949, Giuseppe de Santis)
Eva ao espido (1950, Joseph Mankiewicz)
Ceo negro (1951, Manuel Mur)
Candilejas (1952, Charles Chaplin)
Ao leste do edén (1955, Elia Kazan)
Escrito sobre o vento (1956, Douglas Sirk)
A gata sobre o tellado de zinc (1958, Richard Brooks)
Imitación á vida (1959, Douglas Sirk)
Esplendor na herba (1961, Elia Kazan)
O gatopardo (1963, Luchino Visconti)
O último tango en París (1973, Bernardo Bertolucci)
A lei do máis forte (1979, Rainer Werner Fassbinder)
A ansiedade de Veronika Voss (1982, Rainer Werner Fassbinder)
Memorias de África (1985, Sydney Pollack)
As pontes de Madison (1995, Clint Eastwood)
O paciente inglés (1996, Anthony Minghella)
Dogville (2003, Lars von Trier)

30 títulos imprescindibles do Cine Policiáco

A lei da hampa (1927, Josef Von Sternberg)
Hampa dourada (1930, Mervyn Leroy)
Scarface, o terror da hampa (1932, Howard Hawks)
Só se vive unha vez (1937, Fritz Lang)
O falcón maltés (1941, John Huston)
Senda prohibida (1942, Mervyn Leroy)
Perdición (1944, Billy Wilder)
A muller do cadro (1944, Fritz Lang)
Anxo ou diaño (1945, Otto Preminger)
O soño eterno (1946, Howard Hawks)
Canellón sen saída (1947, John Cromwell)
O carteiro sempre chama dúas veces (1947, Tay Garnett)
O terceiro home (1949, Carol Reed)
A xungla de asfalto (1950, John Huston)
O bico mortal (1955, Robert Aldrich)
Atraco Perfecto (1957, Stanley Kubrick)
Sede de mal (1958, Orson Welles)
Un vaso de whisky (1958, Xullo Coll)
Bonnie and Clyde (1967, Arthur Penn)
A matanza do día de San Valentín (1967, Roger Corman)
O silencio dun home (1967, Jean-Pierre Melville)
Harry o sucio (1971, Don Siegel)
O Padriño (1972, Francis F. Coppola)
O Padriño 2 (1974, Francis F. Coppola)
Lume no corpo (1981, Lawrence Kasdan)
O prezo do poder (1983, Brian de Palma)
Un dos nosos (1990, Martin Scorsese)
Morte entre as flores (1992, Joel Coen)

Reservoir Dogs (1992, Quentin Tarantino)

Heat (1995, Michael Mann)

15 títulos imprescindibles do Thriller

Furia (1936, Fritz Lang)

A sombra dunha dúbida (1943, Alfred Hitchcock)

Cerco de odio (1948, Rudolph Matei)

Estraños nun tren (1951, Alfred Hitchcock)

O bico do asasino (1955, Stanley Kubrick)

A noite do cazador (1955, Charles Laughton)

Vertigo (1958, Alfred Hitchcock)

Impulso criminal (1958, Richard Fleischer)

Anatomía dun asasinato (1959, Otto Preminger)

O estrangulador de Boston (1968, Richard Fleischer)

Veludo azul (1986, David Lynch)

Henry, retrato dun asasino (1986, John McNaughton)

O silencio dos cordeiros (1991, Jonathan Demme)

Instinto básico (1992, Paul Verhoeven)

Seven (1995, David Fincher)

25 títulos imprescindibles do Cine Documental

Nanuk o esquimal (1920, Robert Flaherty)

Cinema ollo, a vida ao imprevisto (1924, Dziga Vertov)

Sinfonía da gran cidade (1927, Walter Ruttmann)

O home da cámara (1929, Dziga Vertov)

Manhattan. (1921, Charles Sheeler e Paul Strand)

Rien que les heures (1926, Alberto Cavalcanti)

Regen (choiva) (1929, Joris Ivens)

Tabu (1931, F.W. Murnau)

Cero en conduta (1933, Jean Vigo)

O triunfo da vontade (1934, Leni Riefenstahl)

Olimpíada (1936, Leni Riefenstahl)

Sierra de Teruel (1939, André Malraux)

O mundo do silencio (1956, Jacques Cousteau)

A illa espida (1961, Kaneto Shindo)

Mondo cane (1963, Gualtiero Jacopetti, Paolo Cavase e Franco Proserpi)

Woodstock (1970, Michael Wadleigh)

Os Clowns (1970, Federico Fellini)

Canciones para después de una guerra (1975, Basilio Martín Patiño)

Koyaanisqatsi (1983, Godfrey Reggio)

Os espigadores e a espigadora (2000, Agnès Varda)

En construcción (2001, José Luis Guerín)

Bowling for Columbine (2002, Michael Moore)

Fahrenheit 9/11 (2004, Michael Moore)

Super Size Me (2004, Morgan Spurlock)

A viaxe do emperador (2005, Luc Jaquet)

30 títulos imprescindibles do Cine Histórico

Napoleón (1927, Abel Gance)

Rei de reis (1927, Cecil B. De Mille)

Outubro (1927, Serguei M. Eisenstein)

A paixón de Xoana de Arco (1928, Carl Theodor Dreyer)

María Estuardo (1936, John Ford)

Dies Irae (1943, Carl Theodor Dreyer)

Xulio César (1953, Joseph L. Mankiewicz)

Ben Hur (1955, William Wyler)

Terra de faraóns (1955, Howard Hawks)

Lawrence de Arabia (1962, David Lean)
Cleopatra (1963, Joseph L. Mankiewicz)
Faraón (1966, Jerzy Kawalerowicz)
Andrei Rublev (1966, Andrei Tarkovsky)
Guerra e Paz (1968, King Vidor)
Queimada (1969, Gillo Pontecorvo)
Aguirre, a cólera de Deus (1972, Werner Herzog)
Barry Lindon (1975, Stanley Kubrick)
Novecento (1976, Bernardo Bertolucci)
A noite de San Lorenzo (1982, Paolo e Vittorio Taviani)
A noite de Varennes (1982, Ettore Scola)
En busca do lume (1982, Jean Jacques Annaud)
Fanny e Alexander (1982, Ingmar Bergman)
O nome da rosa (1986, Jean-Jacques Annaud)
A misión (1986, Roland Joffé)
O último emperador (1987, Bernardo Bertolucci)
Pelle o conquistador (1987, Bille August)
Braveheart (1995, Ridley Scott)
Gladiator (2000, Ridley Scott)
Vatel (2000, Roland Joffé)
A paixón de cristo (2003, Mel Gibson)

30 títulos imprescindibles do Cine Social

Luces da cidade (1931, Charles Chaplin)
As uvas da ira (1940, John Ford)
Que verde era o meu val (1941, John Ford)
Roma, Cidade aberta (1945, Roberto Rossellini)
A barreira invisible (1941, Elia Kazan)
Os mellores anos da nosa vida (1946, William Wyler)
O político (1949, Robert Rossen)
Un raio de luz (1950, Joseph L. Mankiewicz)
Surcos (1951, José Antonio Neves Conde)
A lei do silencio (1954, Elia Kazan)
Rebeldes sen causa (1955, Nicholas Ray)
Conspiración de silencio (1955, John Sturges)
Mirando cara atrás con ira (1958, Tony Richardson)
Os catrocentos golpes (1959, François Truffaut)
Adiviña quen vén esta noite (1967, Stanley Kramer)
A pel queimada (1967, Josep María Forn)
Na calor da noite (1967, Norman Jewison)
If (1969, Lindsay Anderson)
Cowboy de medianoite (1969, John Schlesinger)
Riff, Raff (1990, Ken Loach)
Un lugar no mundo (1992, Adolfo Aristarain)
Ladybird, ladybird (1995, Ken Loach)
O odio (1995, Mathieu Kassovitz)
Secretos e mentiras (1996, Mike Leigh)
The Full Monty (1997, Peter Cattaneo)
American History X (1998, Tony Kaye)
Barrio (1998, Fernando León de Aranoa)
Hoxe empeza todo (2000, Bertrand Tavernier)
Billy Elliot (2001, Stephen Daldry)
Cidade de Deus (2002, Fernando Meirelles)